

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Abdulhamit GÜL tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 27.01.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Siirt Milletvekili

Bilindiği üzere cezaevlerindeki hak ihlalleri çeşitli düzlemlerde ve boyutlarda devam etmektedir. Bu ihlallerden bir diğer önemli mevzu da cezaevlerinde bulunan yabancı uyruklu mahpusların aileleri ile hiç görüşmemesidir. Bilhassa Suriyeli mahpusların ailelerinin ziyaret hakkının engellenmektedir. Hâlihazırda Bandırma Cezaevi'nde olan Dijvar Nesri İsmail, Qamışlo (Amude) doğumlu olup ailesi de orada Qamışlo'dadır. 1991 yılından beri cezaevinde olan ve infazının tamamlanmasına bir buçuk yılı kamış olan İsmail, ailesi ile yalnızca bir kez o da Siirt Cezaevi'ndeyken elçilikten temin edilen özel bir belge ile görüşebilmiştir. İsmail'in ailesinin kimliklerinin Türkiye'de geçerli olmaması nedeniyle bu görüş hakkı engellenmekte olup İsmail Siirt Cezaevi'nde kalmış olsa idi her yıl bir defaya mahsus ailesi ile görüşme imkânı elde etmiş olmasına karşın Bandırma Cezaevi'nde kalması bu hakkının engellenmesine yol açmıştır. Bu konuda Dijvar Nesri İsmail tek örnek olmayıp sayıları günden güne artan Suriyeli mahpuslar, aileleri ile görüşmemek başta olmak üzere, avukat tutamadıkları için savunma haklarını da gereği gibi kullanamamaktadırlar. Yalnızca CMK üzerinden avukat desteği alabilen Suriyeli ve diğer uyruklara mensup mahpuslar tercüme olanağı da olmadığı için gerekli savunma hakkından yararlanamamakta ve bu nedenle çok yüksek cezalarla karşı karşıya kalmaktadırlar. Kuşkusuz bu hukuki bir ihlal olmakla beraber aileleri ve yakınları ile hiç görüşmemeleri de en tabii insan hakkının ihlal edilmesidir. Bandırma Cezaevi'nde İsmail haricinde Hasan Abdo ve Abdulhamit Ahras, Şakran Cezaevinde Riyad Ahmed, Hasan Kasım, Ahmet Hacı Hemo, Fatma Sida, Lamia Aso, Gebze Kadın Kapalı Cezaevi'nde Hacer Helil Yusuf ve Gülistan Abdo, Elazığ Cezaevinde Şirvan Kubadi ve hangi cezaevinde kalmakta olduğu dahi bilinmeyen Emin İbrahim, Tewfik Miha, Mecit Hemo, Enver Ehmed, Mehmet Bıra, Ahmet Hüseyin, Abdulsalam Şexmus, Mustafa Seydo adında mahpuslar aileleri ile hiç görüşmemektedir. Keza Tarsus Cezaevinde de çok sayıda Suriyeli ve diğer uyruklara mensup mahpuslar olduğu bilinmektedir. Türkiye dışından gelen mahpusların avukat ile savunma yapamamaları ve ailelerinden hiç haber alamamaları, cezaevlerinde yaşanan hak ihlallerini başka boyuta taşımaktadır.

24559

Bu bağlamda;

- 1- Halihazırda Türkiye cezaevlerinde başta Suriye olmak üzere başka uyruklara mensup kaç mahpus vardır? Kaçı tutuklu kaç hükümlüdür? Yaşa, cinsiyete, uyruklara ve cezaevlerine göre dağılım ne şekildedir?
- 2- Türkiye cezaevlerinde diğer uyruklara mensup mahpuslar kaç yıldır cezaevlerindedirler?
- 3- Diğer uyruklara mensup mahpusların aileleri ile görüşme hakları hangi gerekçeyle sağlanmıyor?
- 4- Diğer uyruklara mensup mahpusların aileleri ile görüşme talepleri neden reddediliyor?
- 5- Diğer uyruklara mensup mahpusların yargılanma süreçlerinde CMK dışında başka avukat tutma hakları neden sağlanmıyor? Bu savunma hakkının engellenmesi değil mi?
- 6- Yargılama süreçlerinde tercüman bulunduruluyor mu? Tercüman vasıtasıyla savunma imkânları tam olarak sağlanabiliyor mu? Bu yönde savunma hakkının tam olarak kullanılabilmesi için bir çalışma yürütülüyor mu?
- 7- Aileleri başka ülkelerde olduğu için görüşçüsü olmayan kaç yabancı uyruklu mahpus vardır?
- 8- Hiç görüşçüsü olmayan mahpusların maruz kaldığı durum çifte cezalandırma anlamına gelmiyor mu? Aileleriyle görüşemeyen mahpuslar için destek çalışmaları yürütülüyor mu?
- 9- Türkiye cezaevlerinde kalan ve aileleriyle görüşemeyen mahpusların durumlarına yönelik kapsamlı bir çalışma yapılması ve aileleri ile görüşmelerinin sağlanması için bir çalışma yapılacak mı?